

Ценностни аспекти на педагогическото ежедневие
Value Aspects of the Pedagogical Daily Round

СВЕТОВНИТЕ ПРАЗНИЦИ – МЕЖДУКУЛТУРЕН МОСТ

Ренета Савчева

Основно училище „Васил Левски“ – Ловеч

Резюме. Засенчват ли международните празници родните, или са нишката, която обединява хората по света? Ако традициите на един народ са неговото средство за оцеляване през вековете, то световните дни са силата на човечеството. Статията представя межкултурен мост, по който преминават третокласници, използвайки топлите думи „Благодаря“, „Здравей“ и магията на танца. За тях те могат да бъдат глътка жива вода, която да им помогне да станат обичащи и благодарни.

Keywords: international holidays, intercultural bridge, citizens of the World, international Thank You Day, World Hello Day, World Dance Day

Празникът е ден от годината, в който се отбелязва по традиция някакво събитие чрез определени ритуали. В света съществуват хиляди празнични дни, за които не подозираме. В празничния календар е отразена традицията, онова, което дадено общество знае за живота. Без съмнение е добре знанието да бъде споделено с възможно повече хора по света. По този начин международните празници се превръщат в нашия межкултурен мост. Те обединяват хората без значение на граници, културни и религиозни различия, даряват положителни емоции. Чрез тях всеки човек може да стане участник в международното празнуване. Световните празници са естествен начин за интеграция между поколенията. Те ни карат да осъзнаем, че сме граждани не само на България, но и на света.

Повечето от международните празници са създадени сравнително скоро, по инициатива на такива организации като ООН и ЮНЕСКО. Но някои от тях са се появили толкова отдавна, че на световните истории им е трудно да кажат кога и при какви условия стават част от бита на хората. Още в древния Рим на всеки работен ден се падали по два празника. Отбелязвали тържествено важни дати, свързани с живота на императора. Устройвали се пищни тържества с ясното разбиране, че те поддържат единството на империята. За празниците в държавата говори и Платон, който предлага те да бъдат много на брой. Вероятно, ако всеки ден от календара съдържа повод за празнуване,

хората ще са по-единни и по-добри. В България много отдавна се говори за празници на духа, когато човек се отърсва от ежедневните грижи. В празничните си слова Св. Климент Охридски често се обръща към любителите на празници и ги насърчава да ги отбелязват, защото те са състояние на душата.

Днес световните дни са много различни. Някои от тях са съвсем сериозни и ни карат да размишляваме. Целта им е да предизвикат дебат по въпроси, който да доведе до качествена промяна. Такива са Денят на човешките права, Денят на свободата на печата, Денят на правото да знам и т.н. Други международни дни са просто за забавление. Психолозите смятат, че хората имат нужда от специално време, в което да преживеят нещо различно, да се зарадват или просто да намигнат към живота.

На практика всеки може да обяви даден ден за празник. Извън официалните събития всичко е оставено на човешкото въображение. Въпросът е след това да успее да го разпространи до максимално много хора.

Световните дни в някои страни се празнуват пищно и тържествено, в други – скромно и незабележимо. Но не това е най-важното. Смисълът им е да обединяват хората, да даряват положителни емоции.

Идеята за отбелязване на нетрадиционни световни празници у третокласниците се появи спонтанно, когато те обсъждат поставена задача. Децата споделят за хора, които са ги впечатлили с поведението си. Един от разказите е за възрастен човек от града, който въпреки трудния си живот на улицата винаги поздравява, пожелава успех и прави деня на всички по-щастлив. Учениците дискутират на кого и как можем да кажем „Здравей“. След търсене в Интернет те откриват, че тази дума я има поне в 2796 езика и се използва от близо 7 милиарда души всеки ден. Разбират, че има Световен ден на поздравите и той се чества на 21 ноември. Група ученици проучват историята на празника и представят информация за него. Така нареченият Ден на поздравите е празнуван за първи път през 1973 г. и е отговор на военния конфликт между Египет и Израел. Според Майкъл и Брайън Маккормик така може да се покаже безумието от войната. Те отварят пощенска кутия в Бевърли Хилс, Калифорния. Там всеки може да изпрати своето послание за мир, както и да поздрави с мечтата за един по-добър свят 10 души по свой избор. Третокласниците решават да поздравят децата на Калифорния. Всеки ученик прави картичка и написва своя поздрав. Изглежда изненадващо, но децата споделят, че искат да дадат пример на по-възрастните и да живеят в свят без войни. Върху очертаните си ръчички те записват на английски и български език пожелания за любов, разбирателство и световен мир. Днес, пощенската кутия е само един от начините да се изпрати писмо за мир. Безусловно, учениците предпочитат да общуват чрез имейли, затова изпращат своето послание и на определения интернет адрес, но този път в стихове, написани от тяхна съученичка.

Здравей!
Нека войни да няма,
а добрина голяма!
Ако лош си ти,
моля те, „Здравей“ кажи,
настроението оправи!
Пожелавам аз,
всичко хубаво на вас!
Геновева Недева
и целият III „г“ клас

Същото стихотворение третокласниците записват и върху скромни подаръци за най- малките ученици. Разказват им за празника, за да могат и те да го отбележат следващата година. За всички останали ученици е предназначена презентация на електронно табло в определения ден.

След отбелязването на Световния ден на думата „Здравей“ третокласниците продължават да сърфират в Интернет и да търсят подобни международни празници. Откриват, че в България е проведен конкурс за най-любима дума и първото място е за думата „Благодаря“. В българския език значението ѝ е – дарявам благо, дарявам добро, т.е. благодарейки за дареното ни, ние даряваме. Когато учим чужд език, това е една от първите думи, които научаваме, защото изричането ѝ означава, че ще бъдем добре посрещнати. Това е една от най-използваните думи в човешкото ежедневие, която коства толкова малко, а дава толкова много. Учениците споделят, че и за нея има Международен ден, който се чества на 11 януари. Произходът на празника е неизвестен. Вероятно идеята за него е тръгнала от компания за картички, която искала да направи повече продажби. Без значение е причината, поводът е чудесен – да накараме близките си да се почувстват обичани, да им покажем благодарността си, защото, щом са в сърцето ни, значи я заслужават. Световният ден на думата „Благодаря“ е различна идея да си припомним добрините, които другите са ни сторили. Учениците решават да съберат своите благодарности в специална кутия. До този момент децата сякаш не бяха се замисляли за това, кога, за какво и на кого благодарят. Всъщност всички са запознати с необходимостта от благодарност в ежедневието, но сякаш понякога я отправят случайно, без да се замислят за значението ѝ. След проведения разговор в клас третокласниците се убеждават, че всеки ден предлага причина за благодарност и тези специални моменти трябва да се помнят. Скоро кутията се напълва с най-искрени думи. Децата си спомнят забравени случки, споделят сегашни събития. Изброяват най-близките си хора: родители, приятели, съученици. Разказват за добри лекари, строги, но справедливи треньори или просто познати. Установява се, че най-много думи за благодарност се отправят към родителите. Учениците решават да ги запишат върху специално изработена картичка и да я подарят в деня на празника. Всъщност за този ден

не са необходими специални подаръци, просто можем да кажем „Благодаря“ и да се усмихнем. Тази дума е огромно богатство, но като я даряваш на някого, можеш да го накараш да се чувства богат, без ти да обеднееш. Думите на благодарност имат магически свойства. С тяхна помощ хората даряват радост един на друг, създават положителни емоции, без което животът ни би бил скучен и сив. Казано по-точно от психолозите, думите на благодарност са „словесни ласки“, които стоплят и успокояват хората.

Според третокласниците думата „Благодаря“ би могла да се каже „нежно“, „с много обич“, „да е заедно с усмивка“, „да излъчва топлина“, но най-добре е „да идва от сърцето“.

Може да се твърди, че най-емоционално отбелязаният международен празник от третокласниците е Световният ден на танца. Той се чества от 1982 г. по решение на ЮНЕСКО на рождения ден на френския хореограф Жан-Жорж Новера – 29 април. Французинът влиза в историята като „бащата на съвременния балет“.

Танцът е изкуство, чрез което хората разказват истории още преди съществуването на писмени езици. Древен е като самото човечество. Той може да се разглежда като несловесна форма на комуникация между хората, която носи много положителни емоции. Танцът е скритият език на душата. Той говори чрез езика на тялото. Въздействието му е силно и дълбоко. Танцът има много лица. Той може да е магия, изкуство, приключение, начин да покажеш себе си. Всеки танц има свой ритъм, темпо, характерни движения.

Третокласниците решават да отбележат Международния ден на танца, като покажат своите танцувални умения. Специално трябва да се отбележи, че първият танц е ръченица, в който участваха всички ученици. Без съмнение, победителите се оказват най-издръжливите и най-ритмичните третокласници. Този български народен танц е мостът към световната танцувална култура. Учениците представяха историята на избрания танц по групи и демонстрираха характерните движения.

Децата научават, че през 50-те години на миналия век в САЩ възниква музикален стил рок-енд-рол и бързо се разпространява по целия свят. Той притежава енергичен ритъм и специфични маниери. В САЩ дори има музей, посветен на историята му.

Известни в Америка са и танците на мажоретките. За първи път те танцуват в Университета Приинстън. Целта е да се повдигне училищният дух по време на футболните игри. Специфичните уреди, които използват, са палки, помпони и обръчи.

В САЩ получава известност и танцът брейк. Той може би е започнал като средство за общуване и решаване на въпроси между съпернически банди. Танцът представлява въображаема ритмична схватка между двама или повече танцьори. Побеждава онзи, който показва поредица от по-сложни и нови движения.

Безусловно, с този проект третокласниците се забавляват, изпитват силни положителни емоции и разбират, че танцът може да обедини хората по света. Споделят, че за тях танцуването е „магия“, „красота“, „движение“, „музика“, „щастие“.

Резултати

Без съмнение, отбелязването на Международните дни обединява хората по света и се превръща в межкултурен мост. Тук границите нямат значение, защото поздравите и сърдечните пожелания достигат до тях въпреки огромното разстояние. Танцът е изкуство, което трябва да бъде споделено с хората по света. Всяко дете от класа става участник в това международно празнуване. То получава нови знания, съхранява за дълго време положителни емоции. Отбелязването на празника с родителите и в училище с по-малките ученици гради мост между поколенията. Наред с българските празници децата се учат да уважават чуждите традиции и обичаи. Те осъзнават, че са граждани не само на България, но и на Света.

ЛИТЕРАТУРА

Съботинова, Д. (1988). *На една земя, под едно небе*. София: изд. „Проф.

Марин Дринов“.

Хей, Л. (2011). *Благодарността – начин на живот*. София: Кибеа.

Худеков, С. Н. (2009). *Иллюстрированная история танца*. Ексмо.

INTERNATIONAL HOLIDAYS – AN INTERCULTURAL BRIDGE

Abstract. Whether international holidays overshadow Bulgarian traditions or they are the thread that brings people together around the World? If the traditions of a nation are its means of survival, the world days are the strength of humanity. This article presents third grade students who have passed this intercultural bridge using kind words like ‘Thank’, ‘Hello’ and the magic of dance. It was a breath of living water, which helped them to become loving and grateful.

Reneta Savcheva – primary school teacher

✉ Primary school „Vassil Levski“

Lovech

E-mail: reni_sav@abv.bg